

KOMMUNALT HANDLINGSPROGRAM

2026–2030

VÄNSTERPARTIET NACKA

Vänsterpartiets vision – Ett Nacka för alla

Det här är Vänsterpartiet Nackas kommunalpolitiska program för perioden 2026–2030. Här beskriver vi de principer och politiska förändringar vi kommer arbeta för under mandat-perioden.

Nacka kommun står inför många utmaningar. Klimatkrisen gäller även oss i Nacka. Kommunen kan göra mycket mer för att minska de egna verksamheternas klimatavtryck och för att underlätta för invånare och företag, så att de i sin vardag kan göra klimatvänliga val. Kommunens befolkning blir allt äldre, vilket innebär att en större andel behöver omsorg medan en minskande andel arbetar. Valfärdstjänsterna är ansträngda till det yttersta efter många år av underfinansiering. Många ambitiösa stadsutvecklingsprojekt har gått på grund efter undermålig styrning – eller gett kommunen bostadsområden där få har råd att bo och ännu färre kan hitta något att göra. Den ekonomiska ojämlikheten i kommunen är stor, och växande.

Nacka behöver en politik som tar ansvar för att alla våra invånare ska kunna få ett bra liv och en enklare vardag. Idag är Nacka en kommun där en stor del av välfärden drivs på marknadens villkor. Vi vill att huvuddelen av verksamheten ska bedrivas i kommunal regi där privata vinstintressen inte längre styr Vänsterpartiets kommunalpolitiska program för Nacka visar hur detta kan bli Nackainvånarnas gemensamma, delade, verklighet.

Vänsterpartiet eftersträvar ett samhälle som definieras av allas lika värde, rättigheter och möjligheter. Ett samhälle där alla bidrar efter förmåga och får stöd utifrån sina behov. Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti med ett grundläggande ekologiskt förhållningssätt. Vi tror på människans och politikens kraft att förändra. Tillsammans kämpar vi för rättvisa, solidaritet, frihet och ett hållbart samhälle med jämlikhet och jämställdhet som mål.

Innehåll

Ett Nacka för alla åldrar.....	4
Bra boende för alla	5
Gemensamt ansvar för klimat och miljö	5
Trygghet och stöd för utsatta grupper.....	7
Likvärdig skola för alla barn.....	8
Jämlik kultur för alla.....	9
Meningsfull fritid för alla.....	10
Inflytande och demokrati.....	11

Det här kommunala handlingsprogrammet redogör för de förändringar i Nacka kommun som Vänsterpartiet Nacka anser behöver och kan genomföras inom mandatet för det kommunala självstyret. Vill du ha en mer konkret och utförlig beskrivning av den politik som Vänsterpartiet driver i Nacka kan du läsa vårt förslag till kommunal budget som du hittar på vår hemsida (<https://nacka.vansterpartiet.se/>) eller via denna länk: [Vänsterpartiet Nackas budgetförslag för 2026](#).

Region Stockholm ansvarar för kollektivtrafik, sjukvård och flera andra frågor, och regionens ansvarsområden tas inte upp i det här programmet. Mer om deras politik finner du på deras hemsida <https://sll.vansterpartiet.se/>. För Vänsterpartiets nationella politik hänvisar vi till dokument på partiets hemsida, <https://www.vansterpartiet.se/>.

Ett Nacka för alla åldrar

Genomsnittsåldern i Nacka kryper sakta men stadigt uppåt år för år. Alldeles för många flyttar ut ur kommunen i tjugoårsåldern, och alldeles för få barnfamiljer flyttar hit. Sammantaget utsätter detta kommunens välfärdstjänster för stor press: Äldreomsorgen får mer och mer att göra, det blir svårare att rekrytera arbetskraft när folk som bor i andra kommuner kan hitta jobb närmare hemmet, och våra förskolor och skolor går på knäna när de inte kan locka det antal elever de behöver för att vara gångbara.

Nacka behöver bli en kommun för hela livet. Vi behöver ta hand om vår åldrande befolkning med stärkt äldreomsorg och pålitlig, kommunal hemtjänst. Nacka ska samtidigt vara attraktivt för barnfamiljer och vi arbetar för att förskolan ska bli avgiftsfri. Under den långa del av livet som människor arbetar ska Nacka vara en kommun med fler arbetstillfällen som inte minst lockar unga yrkesverksamma.

I alla delar av Nacka ska människor i alla åldrar kunna leva, inte bara bo. Det ska finnas ett utbud av miljöer och upplevelser som gör alla kommundelar välkomnande och inkluderande.

Bra boende för alla

Det byggs mycket i Nacka, men tyvärr byggs inte de bostäder som behövs i tillräckligt stor omfattning. Den styrande alliansens stadsutveckling har lett till att de nya bostäder som byggs i kommunen är alltför dyra att bo i för en absolut majoritet av svenska hushåll. Vänsterpartiet menar att alla människor ska ha möjlighet att leva i bra bostäder till rimliga kostnader. Så är det inte idag i bostadsbristens Nacka.

Vi vill att Nacka ska byta inriktning i stadsutvecklingen och dra ned på markförsäljningarna, ta aktivt politiskt ansvar för bostadsbeståndet, få fler hyresrätter med rimliga

hyresnivåer på plats och konkurrera aktivt på bostadsmarknaden genom ett eget, kommunalt bostadsbolag. Vi behöver fler bostäder till unga, till välfärdens medarbetare, till barnfamiljer och till nyanlända flyktingar, och vi har inte råd att vänta längre på att marknaden ska möta dessa behov.

Vänsterpartiet arbetar för:

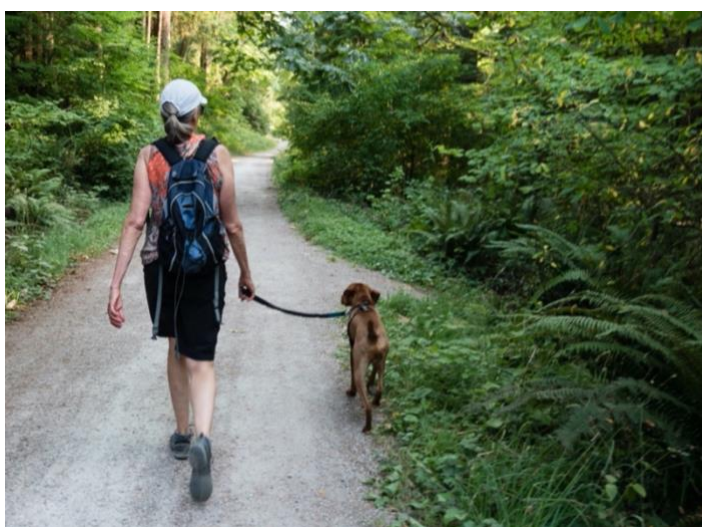
- att fler ska ha råd att bo i Nacka
- att Nacka ska ha ett eget kommunalt bostadsbolag
- att Nackas bestånd av hyresrätter med överkomlig hyra ska öka, på sikt ska minst 1/3 av alla bostäder vara hyresbostäder
- att Nacka arbetar för att få bort hemlöshet samt inför nolltolerans mot vräkningar och hyresgarantier för barnfamiljer
- att Nackas utbud av bostäder för barnfamiljer, unga & äldre förbättras
- att utbudet av boendeformer för seniorer och äldre förstärks
- att kommunen inte säljer ut sin mark

Gemensamt ansvar för klimat och miljö

Nacka behöver prioritera hållbarhet mer än idag för att nå sina egna mål, internationella åtaganden och de gränser för koldioxidutsläpp som krävs enligt forskningen. Kommunen ska tydligt uppmuntra till och underlätta för en långsiktigt hållbar livsstil för kommuninvånarna, och arbeta för att minska de stora koldioxidutsläpp som orsakas av transporter, bostäder och livsmedel.

Kommunen ska ta krafttag för att genomföra en omställning från individbilism till kollektiv-, cykel- och gångtrafik. Planerna på trafikleden Östlig förbindelse ska läggas ner. Vi strävar efter 15-minutersstaden: Varje invånare ska inom en 15-minuters promenad- eller cykelradie kunna uppfylla alla dagliga behov.

Våtmarker, sumpskogar och naturskog ska bevaras och återskapas, kalhyggen stoppas och den biologiska mångfalden stärkas. Bebyggelse ska i första hand ske på redan anspråkstagen mark.

Vänsterpartiet arbetar för:

- att underlätta återvinning, avfallshantering och källsortering med kraftigt minskade avfallsmängder som mål för både privatpersoner och kommunal verksamhet
- tydliga miljöambitioner i nybyggnation för minsta möjliga miljö- & klimatpåverkan, under produktionstiden & under byggnadernas livstid
- att trädplantering ska ske vid alla byggen för att fånga upp partiklar från biltrafik och ge skugga vid värmeböljor
- att kommunen ska underlätta för stadsnära odling och biodling
- att kommunen ska verka för ökad elproduktion hos privatpersoner, egna bolag och företag i den egna verksamheten
- att inom kommunalt driven verksamhet öka andelen ekologisk och vegetarisk kost

Trygghet och stöd för utsatta grupper

Hållbarhet handlar inte bara om miljö och ekonomi, utan också om rättvisa, trygghet och jämlika livsvillkor för alla Nackas invånare. Socialnämndens verksamheter ska drivas i kommunens egen regi och stärkas i linje med den nya socialtjänstlagens fokus på förebyggande arbete och ökad tillgänglighet. Nacka kommun ska arbeta mer uppsökande och tidigare fånga upp personer som riskerar att hamna i utsatta livssituationer.

Det förebyggande arbetet mot droger, våld och psykisk ohälsa ska systematiseras, samordnas och utökas. Det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer måste förstärkas för att ge skydd för barn och kvinnor. Alla kommunanställda och utförare som arbetar med barn och unga ska få utbildning om våld i ungas nära relationer.

Tillgängligheten till ekonomiskt bistånd behöver förbättras. Digitala ansökningsförfaranden ska bli mer användarvänliga och kraven på sökande förenklas, med hänsyn till språkliga, kognitiva och digitala förutsättningar. Ekonomiskt bistånd ska flyttas till socialnämndens ansvarsområde och anpassas efter den enskildes behov.

Vänsterpartiet arbetar för:

- att kommunen ska ha en sammanhållen socialtjänst med nedkortade utredningstider och ökad kapacitet
- att antalet utbildade fältarbetare ska öka, och ges en tydlig geografisk förankring
- att ingen ska behöva vara hemlös
- att Nacka ska pröva modeller för sociala bostäder där hyran anpassas efter betalningsförmåga
- att all personal inom kommunens välfärdsverksamhet ska vara anställd direkt av kommunen
- att träffpunkter för personer med psykiska funktionshinder ska finnas i varje kommundel
- att inga barn ska växa upp i fattigdom
- att verksamhetsstöden till externa organisationer såsom kvinnojouren ska vara konstruerade så att de kan planera sin verksamhet mer långsiktig

Likvärdig skola för alla barn

Alla barn har enligt skollagen rätt till likvärdig undervisning, oavsett var de bor eller i vilken skola de går. Att satsa resurser på barnen är att lägga bästa möjliga grund för framtidens samhälle.

Vänsterpartiet är emot systemet med Marknadsskolan, men så länge det finns skolor som drivs i vinstsyfte i kommunen ska det finnas minst en kommunal skola i varje kommun. Skolpengen ska delas upp med separat finansiering för undervisning och hyror, så att alla barn i kommunen får likvärdiga undervisningsresurser oberoende av vad skollokalen kostar att hyra.

Skolhälsovården behöver förstärkas, med ökad tillgång till skolsköterska, kurator och psykolog under hela skoldagen.

Lagen om skolbibliotek ska följas, med bemannade skolbibliotek och utbildade bibliotekarier på varje skola.

Vänsterpartiet arbetar för:

- att skolan ska vara likvärdig för alla elever
- att alla barn i förskoleålder och i grundskolan ska garanteras plats i närheten av bostaden
- att förskolans barngrupper och alla skolklasser ska minska, och att verksamheterna ska ha fler pedagoger per barn/elev
- att Boverkets riktlinjer för förskolornas utemiljö ska följas
- att alla elever i kommunen ska kunna få avgiftsfri frukost i sin skola
- att fritidsklubsverksamheten för årskurs 4–6 ska utökas
- att skolornas ansvar för läxhjälp ska förtydligas
- att fler resurser ska tillskjutas för insatser för barn med särskilda behov
- att barn till arbetslösa ska ges full rätt till barnomsorg

Jämlik kultur för alla

Kulturen är en avgörande del av demokratin och det är kommunens ansvar att aktivt verka för allas jämlika tillgång till den.

Alla invånare, oavsett ålder och ekonomiska förutsättningar, ska ha tillgång till ett brett utbud av kulturverksamhet där alla kan delta som publik eller utövare. Bibliotek och kulturhus är grundläggande för tillgängligheten av litteratur, konst, teater och musik och bör därför finnas i fler kommundelar.

Det fria föreningslivet utgör också en fundamental del av det demokratiska samhället, och det är därför oerhört viktigt att ideella föreningar kan få stöd till den basala verksamheten genom avgiftsfri tillgång till lokaler för medlemsmöten och öppna möten.

Nacka ska fortsätta vara en fristad för kulturarbetare som är utsatta för hot i sina hemländer.

Vänsterpartiet arbetar för:

- att alla Nackabor ska ha nära till ett bibliotek och kulturhus i sin stadsdel
- att biblioteken ska vara kommunala och drivas utan vinstintressen
- att alla barn och ungdomar i åldern 3–19 år ska få ta del av minst två konst-, teater-, dans- eller musikarrangemang per år
- att alla kurser i kulturskolan ska vara avgiftsfria
- att utrustning ska finnas tillgänglig för lån till elever i kulturskolan
- att ideella föreningar ska ha fri tillgång till lokaler i kommunens kulturhus
- att en-procentsregeln för konstnärlig utsmyckning vid nyproduktion av byggnader ska gälla i Nacka

Meningsfull fritid för alla

Kommunens fritidsaktiviteter ska vara till för alla, och enkla att ta del av oavsett var i kommunen man bor och vem man är. Alla som vill ägna sig åt idrott ska ha tillgång till bra anläggningar inom rimligt avstånd från hemmet.

Idrottsplaner måste inplaneras från början när nya bostadsområden byggs, men även byggas ut i de tätbefolkade delarna av kommunen. Projektet Sydvästra Plania ska avslutas i sin nuvarande form och istället ge utrymme för en idrottspark med bland annat elva spelarplan.

Utomhusanläggningar ska vara tillgängliga för spontanidrott i största möjliga mån. Fler fritidsbanker behöver inrättas i kommunen med bättre finansiering och tillgänglighet.

Fritidsgårdar ska finnas i alla större bostadsområden & hålla öppet mer under veckoslut och skollov.

Vänsterpartiet arbetar för:

- att människors fritid ska befrämjas genom att alltid finnas med i planeringen av nya bostadsområden
- att flickor ska ha lika stor tillgång till fritidsverksamhet som pojkar har
- att fritidsgårdarnas verksamhet och öppettider ska passa fler ungdomar
- att det ska erbjudas avgiftsfri fritidsverksamhet på skolloven
- att utomhussimskola under sommaren och lov-simskola ska vara kommunens ansvar och erbjudas avgiftsfritt
- att det ska finnas kollektivverksamhet för barn med olika önskemål och förutsättningar att delta

Inflytande och demokrati

Inflytande och möjlighet att påverka är grundläggande villkor för demokratin. Det kan handla om att delta i samhällsdebatten, men också om att använda sin rösträtt i val till kommun, region och riksdag. En av de stora politiska utmaningarna, både i Nacka och i Sverige i stort, är att förbättra resurssvaga och marginaliserade gruppers förutsättningar att delta i demokratiska beslut på lika villkor.

Nacka kommun behöver satsa mer på att tillgängliggöra allt från planprocesser till politiska val. Det krävs ett mer aktivt arbete för att nå grupper som i dagsläget har svårt att komma till tals, och erbjuda det stöd och den kunskap de behöver för att ta plats som demokratiska aktörer.

En viktig faktor i kommunens demokratiska arbete rör tillgången till offentliga ytor och möteslokaler, och fler sådana måste skapas. Kommunen behöver också utveckla formerna för invånarnas inflytande i stadsplaneringsprocesserna.

Vänsterpartiet

arbetar för:

- att invånardialoger ska utvecklas och användas i alla sammanhang där kommunen ska utvecklas. Dialoger ska även föras kring kommunens utbud av tjänster.
- att den demokratiska medborgarservicen förstärks och ges en uppsökande roll, exempelvis genom ett mobilt medborgarkontor
- att lokaler för politisk aktivitet, kulturverksamhet och allmänt föreningsliv ska ingå i all stadsplanering
- att befintliga lokaler och ytor för politisk aktivitet, kulturverksamhet och allmänt föreningsliv ska säkras ur ett tillgänglighetsperspektiv

**Vill du också ha ett Nacka för alla?
Bli medlem idag!**

